

การศึกษาเปรียบเทียบการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51
กับกลุ่มคนรุ่นใหม่ ในจังหวัดเชียงใหม่ (2551-2564) *
Comparative Study of Political Struggles between
Rak Chiang Mai 51 and New Generation Groups
in Chiang Mai Province During 2008 - 2021

ณ อ้นดามัน อิศโร

Na andaman Itsaro

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University

Email: naandamanitsaro@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบริบททางการเมืองที่ส่งผลให้ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 กับกลุ่มคนรุ่นใหม่ ได้แก่ กลุ่มพรรควิหาร์ กับกลุ่มประชาคมมอชอมีความแตกต่างกัน 2) เพื่อศึกษาสาเหตุที่ส่งผลให้กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรควิหาร์กับกลุ่มประชาคมมอชอ ใช้ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องที่แตกต่างกัน โดยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 16 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ด้วยการตั้งคำถามปลายเปิด

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประเด็นข้อเรียกร้องมีความแตกต่างกัน เนื่องจากความเปิดกว้างของบริบททางการเมืองเชิงสถาบันภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 กับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 และความตื่นตัวต่อประเด็นข้อเรียกร้องปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์จากการปราศรัยโดย

---

* ได้รับบทความ: 13 มกราคม 2568; แก้ไขบทความ: 4 มีนาคม 2568; ตอปรับตีพิมพ์: 5 มีนาคม 2568

นายอานนท์ นำภา ในขณะที่เดียวกันยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองมีความแตกต่างกัน เนื่องจากปัจจัยบริบททางการเมืองนอกสถาบัน กล่าวคือ อุปนิสัยส่วนบุคคลของแกนนำขบวนการต่อสู้ทางการเมือง, การสนับสนุนด้านเงินทุนจากชนชั้นนำทางการเมือง และประสบการณ์ความสำเร็จหรือความล้มเหลวจากการชุมนุมประท้วงในอดีต

2) กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 มุ่งเน้นชุมนุมปิดล้อมฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ และระดมมวลชนเข้าร่วมการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากอุปนิสัยของแกนนำกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ซึ่งนิยมแนวทางการเผชิญหน้า, บทเรียนความสำเร็จจากการเหตุการณ์ลูกฮือ 14 ตุลา 2516 กับเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 และความเชื่อมั่นว่าพรรคเพื่อไทยสามารถชนะการเลือกตั้งทั่วไปได้ในกติกาภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ในขณะเดียวกัน กลุ่มพรรควิหารักกับกลุ่มประชาคมมอชอ มุ่งเน้นการชุมนุมแฟลชม็อบอย่างสันติวิธีในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากต้องการสร้างความชอบธรรมและแรงสนับสนุนจากประชาชน พร้อมทั้ง ปิดช่องทางไม่ให้รัฐปราบปรามด้วยความรุนแรงเหมือนการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดง

คำสำคัญ: การต่อสู้ทางการเมือง; บริบททางการเมือง; การสลายการชุมนุม

Abstract

This research article aims to 1) Comparing political context leading to differently political struggle tactics and political claims between Rak Chiang Mai 51 group and the New Generation group ; Wilar party and Prachakom morcho 2) Researching the reason leading to differently political struggle tactics and political claims between Rak Chiang Mai 51 group and the New Generation group ; Wilar party and Prachakom morcho. Using qualitative research via documentary research and in-depth interview with 16 key informants with Open Ended questionnaire

This research article discovered that 1) the level of openness in the institutionally political context under Thai Constitution 2007 and Thai Constitution 2017 including awareness of Arnon Nampa's speech demanding the reform of

monarchy. Those factor lead to differently political claims. At the same time, non institutionally political context including the Personalities of political struggle group leader, Financial support from political elites and Experiences from political protest in the past

2) Rak Chiang Mai 51 group prefer confrontation method and attending the long - term protest which organized by Red Shirt group in Bangkok because of group leader's personality, Success of long - term protest in October 14, 1973 uprising and Black may 1992 and confidence that Pheu Thai Party's victory on upcoming election. While Wilar party and Prachakom morcho prefer struggle via Flashmob and Non violent method only in Chiang Mai province to gain righteousness and avoiding suppression from security force .

Keywords: political struggle; political context; crackdown

1. บทนำ

การชุมนุมประท้วงในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2551 - 2564 นั้น มีพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญตลอดสองทศวรรษที่ผ่านมา เริ่มต้นจากการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง ซึ่ง อุเชนทร์ เชียงเสน (2554) พบว่ามวลชนกลุ่มคนเสื้อแดง มีที่มาจากการความสัมพันธ์ทางการเมืองในฐานะผู้สนับสนุนชั่วคราวเมืองทักษิณ - พรรคไทยรักไทย โดยมีบทบาทสำคัญในการชุมนุมปักหลักในกรุงเทพมหานครเพื่อบีบบังคับให้รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ยุบสภา ในปี พ.ศ. 2552 และ 2553 สอดคล้องกับธงชัย วินิจจะกุล (2563) ซึ่งพบว่าการชุมนุมปักหลักยึดเยื้อ ซึ่งมุ่งเน้นการปะทะต่อสู้เพื่อบีบบังคับรัฐในกรุงเทพมหานคร โดยการระดมมวลชนจากเครือข่ายกลุ่มคนเสื้อแดง นั้น เกิดขึ้นจากความไม่พอใจต่อฝ่ายอนุรักษ์นิยมอยู่เบื้องหลังความ อยุติธรรมต่อชั่วคราวเมืองทักษิณ - พรรคไทยรักไทย กล่าวคือ กลุ่มคนเสื้อเหลือง พรรคประชาธิปัตย์ และกองทัพ

ทั้งนี้ กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 นับเป็นขบวนการต่อสู้ทางการเมืองซึ่งมีฐานะเป็นเครือข่ายกลุ่มคนเสื้อแดงที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการชุมนุมประท้วงในต่างจังหวัด โดยเอกพลณัฐ ณัฐพัทธนันท์ (2556) ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ถูกวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะ “กลุ่มนิยมการใช้ความรุนแรง” เนื่องจากยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองที่มุ่งเน้นการเผชิญหน้ากับฝ่ายตรง

ข้ามทางการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ ในขณะที่ปั่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี (2556) ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 เป็นเครือข่ายกลุ่ม คนเสื้อแดงที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับขบวนการเมืองของทักษิณ - พรรคไทยรักไทย โดยเฉพาะบทบาทการระดมมวลชนในจังหวัดเชียงใหม่ไปเข้าร่วม การชุมนุมปักหลักที่กรุงเทพมหานคร

อย่างไรก็ตาม การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่ในปี พ.ศ. 2563 - 2564 นั้น กลับมียุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองที่แตกต่างจากกลุ่มคนเสื้อแดงอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ ธีรวัฒน์ ธีรวัฒน์ (2565) ค้นพบว่า การต่อสู้ทางการเมืองเกิดขึ้นจากเหตุการณ์วินิจัย ยุบพรรคอนาคตใหม่ซึ่งกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวต่อความพยายามสืบทอดอำนาจทางการเมือง ผ่านกลไกรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ประกอบกับการเยียวยาทาง เศรษฐกิจท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด 19 ที่ไร้ประสิทธิภาพ และการปราบปรามผู้เห็นต่างทางการเมืองภายใต้กลไก พ.ร.ก.ฉุกเฉิน กนกรัตน์ เลิศชูสกุล (2564) อธิบายว่าขบวนการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่มีลักษณะรูปแบบเครือข่ายอย่างหลวม ผ่านการชุมนุมประท้วงแบบดาวกระจายในรูปแบบแฟลชม็อบอย่างสันติวิธี ทั้งใน กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ด้วยประเด็นข้อเรียกร้องหลักที่มุ่งเน้นปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองอย่างยุบสภา, ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ

โดยกลุ่มพรรควิหารักกับกลุ่มประชาคมมอซอ ถือเป็นขบวนการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีบทบาทในการจัดชุมนุมประท้วงในจังหวัดเชียงใหม่ โดยณัฐนิชา แสนปัญญา (2565) พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีบทบาทเป็นผู้นำในการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาผ่านการยุทธวิธีการต่อสู้เชิงสันติวิธี เช่น การปราศรัยข้อเรียกร้อง การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ เป็นต้น

โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยแนวคิดและทฤษฎีในการวิจัย ได้แก่ **ทฤษฎีขบวนการทางสังคม** ซึ่งแบ่งเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบดั้งเดิม กล่าวคือ ปฏิบัติการรวมหมู่ของผู้คนในระดับปัจเจก กลุ่ม หรือองค์กร เพื่อทำทลายหรือปกป้องโครงสร้างระบบแห่งอำนาจ (Snow & Soule, 2010) ผ่านการใช้ยุทธวิธีในการประท้วงที่สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การแสดงความเข้มแข็งผ่านจำนวนผู้ชุมนุม การสร้างความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน และการแสดงความยึดมั่นในศีลธรรมของการเคลื่อนไหว (Edward, 2014) และขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบใหม่ กล่าวคือ พัฒนาไปสู่การเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมหรือสังคมผ่านกลไก

ในประชาสังคมเพื่อสร้างค่านิยมและวิถีชีวิตแบบใหม่ขึ้น แทนที่การเผชิญหน้ากับรัฐโดยตรงหรือช่วงชิงอำนาจรัฐ (Scott, 1990) **แนวคิดโครงสร้างโอกาสทางการเมือง** กล่าวคือ สภาวะแวดล้อมทางการเมืองเชิงสถาบันที่สร้างแรงจูงใจให้ผู้คนเข้าร่วมการเรียกร้องแบบรวมหมู่ในขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม ซึ่งมีแนวโน้มเติบโตในรัฐที่ปราบปรามการต่อสู้เรียกร้องและปิดพื้นที่เรียกร้องทางการเมืองเชิงสถาบัน โดยพิจารณาโอกาสทางการเมืองจากปัจจัย ได้แก่ การเปิดกว้างในระบบการเมืองเชิงสถาบัน ขนชั้นนำที่เป็นแนวร่วมของขบวนการ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของผู้ปกครอง และการปราบปรามการต่อสู้เรียกร้อง (Tarrow, 1998)

แนวคิดอัตลักษณ์ร่วม กล่าวคือ อัตลักษณ์เป็นสิ่งลักษณะเฉพาะบุคคลหรือสิ่งของที่ถูกสร้างขึ้นโดยแต่ละสังคมและวัฒนธรรม โดยอัตลักษณ์ร่วมนั้นก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มชนและไม่สามารถแยกออกจากการกระทำหรือละทิ้งสถานภาพของปัจเจกในกลุ่ม (Hall, 1997) **แนวคิดการต่อต้านอย่างไม่ใช้ความรุนแรง** กล่าวคือ การต่อสู้ทางการเมืองในรูปแบบสันติวิธีปราศจากความรุนแรงของขบวนการเคลื่อนไหวประชาธิปไตยในรัฐเผด็จการนั้น ก่อให้เกิดความชอบธรรมช่วยให้ลดโอกาสที่จะถูกปราบปรามด้วยความรุนแรงจากรัฐ และเปิดพื้นที่ให้ประชาชนตั้งข้อขัดแย้งไม่ยินยอมให้ผู้ปกครองสามารถอยู่ในอำนาจต่อไป (Sharp, 1994)

จากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น ได้จุดประกายให้ผู้วิจัย เล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาเปรียบเทียบการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรควิฬาร์กับกลุ่มประชาคมมอชอ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการต่อสู้ทางการเมืองในไทย โดยเฉพาะการสะท้อนถึงความสำคัญของบริบททางการเมืองซึ่งนำไปสู่พัฒนาการของยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องที่มีความแตกต่างกัน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบริบททางการเมืองที่ส่งผลให้ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 กับกลุ่มคนรุ่นใหม่ ได้แก่ กลุ่มพรรควิฬาร์ กับกลุ่มประชาคมมอชอมีความแตกต่างกัน

2.2 เพื่อศึกษาสาเหตุที่ส่งผลให้กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรควิฬาร์กับกลุ่มประชาคมมอชอ ใช้ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องที่แตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 การวิจัยนี้ดำเนินการในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบริบททางการเมืองไทยที่ส่งผลให้การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรคศิพาร์กับประชาคมมอซอ มีความแตกต่างกันและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In -depth Interview)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 16 ราย เกี่ยวกับการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรคศิพาร์กับประชาคมมอซอ ได้แก่

3.2.1 สมาชิกกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 รวมทั้งสิ้น 3 ราย เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ระหว่างปี พ.ศ. 2551 - 2553 พร้อมทั้ง สมาชิกกลุ่ม นปช.แดงเชียงใหม่ จำนวน 2 ราย เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทในการร่วมมือกับกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ในการระดมมวลชนจากจังหวัดเชียงใหม่ไปเข้าร่วมการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานคร

3.2.2 สมาชิกกลุ่มพรรคศิพาร์และกลุ่มประชาคมมอซอ จำนวน 7 ราย เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพรรคศิพาร์กับกลุ่มประชาคมมอซอ ระหว่างปี พ.ศ. 2563 - 2564 พร้อมทั้ง บุคคลภายนอกที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพรรคศิพาร์กับกลุ่มประชาคมมอซอ จำนวน 4 ราย ได้แก่ ศิลปินทางการเมืองที่เข้าร่วมการชุมนุมประท้วง, อาจารย์มหาวิทยาลัยที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในด้านคดีความของแกนนำกลุ่มพรรคศิพาร์กับกลุ่มประชาคมมอซอ และเจ้าหน้าที่ iLaw ซึ่งมีบทบาทในการจัดเก็บข้อมูลการชุมนุมประท้วงของกลุ่มคนรุ่นใหม่ทั่วประเทศผ่านเว็บไซต์ <https://www.mobdata.thailand.org/>

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ 1) แบบสัมภาษณ์ ที่มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเป็นคำถามปลายเปิดหรือแบบเปิดกว้างซึ่งไม่มีการกำหนดโครงสร้างคำถามที่มีคำตอบตายตัว เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นได้หลากหลายแง่มุม 2) โทรศัพท์มือถือและโปรแกรม Video Conference สำหรับการสัมภาษณ์ทางไกล

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงเอกสารจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะวิเคราะห์ด้วยแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ระหว่างปี พ.ศ. 2551 - 2553

กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 เป็นเครือข่ายกลุ่มคนเสื้อแดงที่ก่อตั้งเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2551 จากกลุ่มเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐประหาร พ.ศ. 2549 และมวลชนผู้สนับสนุนอดีตรัฐบาลพรรคไทยรักไทยในจังหวัดเชียงใหม่ นำโดยนายเพชรวรรต วัฒนพงศ์ศิริกุล เจ้าของโรงแรมวโรรสแกรนด์ พาเลซ และสถานีวิทยุชุมชน 92.5 MHZ เพื่อปกป้องรัฐบาลพรรคพลังประชาชนและตอบโต้ต่อเหตุการณ์ยึดครองทำเนียบรัฐบาลโดยใช้ความรุนแรงจากการชุมนุมปักหลักยึดเยื้อของกลุ่มคนเสื้อเหลืองในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับท่าทีสนับสนุนจากพรรคประชาธิปัตย์และกองทัพ (ปืนแก้ว เหลืองอร่ามศรี, 2556) โดยผลการวิจัยพบว่า กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 มียุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้อง ดังนี้

ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมือง สามารถแบ่งออกยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองออกเป็น 2 ช่วงเวลา กล่าวคือ 1) ในปี พ.ศ. 2551 กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ชุมนุมประท้วงโดยปิดล้อมจนกระทั่งนำไปสู่การปะทะต่อสู้กับกลุ่มทหารเสื้อพระราชชา หรือเครือข่ายกลุ่มคนเสื้อเหลือง และขับไล่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับพรรคประชาธิปัตย์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจาก มองว่ากลุ่มคนเสื้อเหลืองและพรรคประชาธิปัตย์เกื้อหนุนกันอย่างใกล้ชิดเพื่อโค่นล้มรัฐบาลพรรคพลังประชาชนในวิกฤตการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2551 ผ่านการชุมนุมปักหลักยึดเยื้อในกรุงเทพมหานคร (สมาชิกกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ที่ 3, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2567) และอุปนิสัยของแกนนำกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ซึ่งแนวทางการเผชิญหน้า (สมาชิกกลุ่ม นปช.แดงเชียงใหม่ ที่ 2, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2567)

2) ในปี พ.ศ. 2552 - 2553 กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ใช้ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองผ่านการปิดล้อมบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เข้ามาปฏิบัติราชการในพื้นที่ และผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค 5 เป็นต้น เพื่อสร้างแรงกดดันให้แก่รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ยุบสภา และตอบโต้เหตุการณ์สลายการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานคร คู่ขนานกับการร่วมมือกับกลุ่ม นปช.แดงเชียงใหม่ ในการระดมมวลชนจากจังหวัดเชียงใหม่เพื่อเดินทางไปเข้าร่วมการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ กลุ่ม นปช.แดงเชียงใหม่ที่ระดมทุนผ่านการตั้งเวที

ผ้าป่าที่สถานีรถไฟจังหวัดเชียงใหม่และการออกเงินส่วนตัวของแกนนำ เป็นค่าน้ำมันรถยนต์ของมวลชน 150 คัน (สมาชิกกลุ่ม นปช. แดงเชียงใหม่ ที่ 1, สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2566) ในขณะที่กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 จัดหารถโดยสารซึ่งมีผู้ร่วมเดินทาง 2,000 - 3,000 คน โดยได้รับเงินสนับสนุนบางส่วนจากกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานครและแกนนำพรรคเพื่อไทย (สมาชิกกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ที่ 1, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2567) โดยมีแรงบันดาลใจมาจากความสำเร็จของการชุมนุมปึกหลักกรรมศูนย์ที่กรุงเทพมหานครในเหตุการณ์ลูกฮือ 14 ตุลา 2516 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 ซึ่งสามารถโค่นล้มรัฐบาลที่สืบทอดอำนาจจากกองทัพได้สำเร็จ (สมาชิกกลุ่ม นปช. แดงเชียงใหม่ ที่ 1, สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2566)

ประเด็นข้อเรียกร้อง : กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 มีประเด็นข้อเรียกร้องที่มีความยึดโยงกับผลประโยชน์ของขบวนการเมืองทักษิณ - พรรคไทยรักไทย กล่าวคือ เริ่มต้นจากการปกป้องรัฐบาลพรรคพลังประชาชนจากการถูกโค่นล้มโดยการชุมนุมปึกหลักยึดเยื่อของกลุ่มคนเสื้อเหลือง เนื่องจากบริบททางการเมืองซึ่งรัฐบาลไม่ได้รับความร่วมมือในการควบคุมสถานการณ์จากกองทัพ (สมาชิกกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ที่ 1, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2567)

ในขณะที่ปี พ.ศ. 2552 - 2553 นั้น กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 เรียกร้องให้รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ ยุบสภาในทันทีเพื่อเปิดทางให้มีการเลือกตั้งใหม่ เนื่องจากมีความเชื่อมั่นว่าพรรคเพื่อไทยจะสามารถชนะการเลือกตั้งได้ภายใต้กติกาของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 เช่นเดียวกับพรรคพลังประชาชน พร้อมทั้งกดดันให้ยุติการสลายการชุมนุมปึกหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานคร (สมาชิกกลุ่ม นปช. แดงเชียงใหม่ ที่ 2, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2567) โดยมองว่าการจัดตั้งรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ขัดต่อหลักประชาธิปไตย เนื่องจาก

1) นายยงยุทธ ตียะไพรัช ถูกจัดฉากให้กลุ่มกำนันจากอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เดินทางเข้าพบที่กรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปสร้างหลักฐานประกอบคดีทุจริตการเลือกตั้ง ซึ่งมีคณะรัฐประหาร พ.ศ. 2549 อยู่เบื้องหลัง (สมาชิกกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ที่ 1, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2567)

2) นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เจรจาประสานงานกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากขั้วอดีตรัฐบาลพรรคพลังประชาชน แลกเปลี่ยนกับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นการตอบแทน (สุเทพเทือกสุบรรณ, 2556) โดยพรรคประชาธิปัตย์อาศัยผู้มีบารมีในกองทัพ

อย่างพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ในการเจรจาจัดตั้งรัฐบาลภายในมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด กรมทหารราบที่ 1 (สมาชิกกลุ่มรักเชียงใหม่ที่ 2, สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2567)

ตารางที่ 1 ตัวอย่างยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมือง และประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51

ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมือง	ประเด็นข้อเรียกร้อง
<p><u>วันที่ 26 พฤศจิกายน 2551</u></p> <p>กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 มากกว่า 500 คน ปะทะต่อสู้กับกลุ่มทหารเสือพระราชาด้วยอาวุธปืน ระเบิดปิงปอง และท่อนไม้ที่หมู่บ้านระมิงค์นิเวศน์ ภายหลังจากกลุ่มทหารเสือพระราชาระกาศระดมมวลชนผ่านสถานีวิทยุชุมชนให้ไปชุมนุมขับไล่ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ที่ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ส่งผลให้มีบิดาของแกนนำกลุ่มทหารเสือพระราชารู้สึกเสียใจ และมีผู้บาดเจ็บ 2 ราย จากการถูกยิงด้วยกระสุนปืน(ประชาไท, 2551)</p>	<p>ปกป้องรัฐบาลพรรคพลังประชาชนภายหลังจากกลุ่มคนเสื้อเหลืองสามารถยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและสุวรรณภูมิได้สำเร็จ ส่งผลให้นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ จำเป็นต้องเดินทางกลับจากเปรูทางท่าอากาศยานเชียงใหม่ ซึ่งกลุ่มทหารเสือพระราชานำหน่วยรักษาความปลอดภัยของกลุ่มคนเสื้อเหลืองมายังเชียงใหม่เพื่อชุมนุมขับไล่ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ (สมาชิกกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ที่ 1, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2567)</p>
<p><u>วันที่ 24 มกราคม 2552</u></p> <p>กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 มากกว่า 150 คน ฝ่าแนวกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปฏิบัติการพิเศษและเข้าไปตามหานายสุเทพ เทือกสุบรรณ ซึ่งร่วมงานราตรีอังก้าว 2552 ที่หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่งผลให้นายสุเทพ ต้องหลบหนีออกจากพื้นที่จัดงาน (คมชัดลึก, 2552ก)</p>	<p>สร้างแรงกดดันเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ยุบสภาในทันทีเพื่อเปิดทางให้มีการเลือกตั้งใหม่ เนื่องจากมีความเชื่อมั่นว่าพรรคเพื่อไทยจะสามารถชนะการเลือกตั้งทั่วไปภายใต้กติกาของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 เช่นเดียวกับพรรคพลังประชาชน</p>

ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมือง	ประเด็นข้อเรียกร้อง
<p><u>วันที่ 16 กรกฎาคม 2552</u></p> <p>กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 มากกว่า 300 คนปะทะต่อสู้กับ ตำรวจควบคุมฝูงชนด้วยก้อนอิฐและระเบิดปิงปอง ภายหลังจากกอดคั่นที่สถานีตำรวจภูธรภูฝิ่งค์ราชนิเวศน์ให้ ปล่อยแกนนำกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ซึ่งถูกจับกุมข้อหาพกพา อาวุธปืนเข้าไปในท่าอากาศยานเชียงใหม่ ในขณะที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และกระทรวงพาณิชย์ เดินทางมาถึง (คมชัดลึก, 2552ข)</p>	<p>โดยเป็นการทวนกลับยุทธวิธีการต่อสู้ของกลุ่มคน เสื่อเหลือง ซึ่งเคยระดมมวลชนไปขับไล่รัฐมนตรี ของรัฐบาลพรรคพลังประชาชน ซึ่งไปปฏิบัติ ราชการในพื้นที่ฐานมวลชนของกลุ่มคนเสื่อเหลือง (สมาชิกกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ที่ 1, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2567)</p>
<p><u>วันที่ 25 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ 2553</u></p> <p>กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ขับไล่พลตำรวจโทสมคิด บุญถนอม ที่ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 และเกิดการปะทะต่อสู้ กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่งผลให้กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ตัดสินใจ ชุมนุมปักหลักและปราศรัยโจมตีพลตำรวจโทสมคิด บุญ ถนอม (ไทยรัฐ, 2553ก)</p>	<p>ขับไล่พลตำรวจโทสมคิด บุญถนอม ซึ่งเคย รับผิดข้อคดีทุจริตการเลือกตั้งของนายยงยุทธ ดิยะไพรัช และได้รับมอบหมายจากรัฐบาลพรรค ประชาธิปัตย์ให้สกัดกั้นกลุ่มคนเสื่อแดงในพื้นที่ ภาคเหนือ (สมาชิกกลุ่ม นปช.แดงเชียงใหม่ ที่ 2, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2567)</p>
<p><u>วันที่ 19 พฤษภาคม 2553</u></p> <p>กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ชุมนุมปักหลักที่บริเวณโรงแรมวโรรส แกรนด์พาเลซ ภายหลังจากเหตุการณ์สลายการชุมนุมปักหลัก ของกลุ่มคนเสื่อแดงที่แยกราชประสงค์ด้วยกำลังทหาร จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจพร้อมด้วยอาวุธ สงครามเข้ารีบบังเกอร์และยึดอุปกรณ์ส่งสัญญาณวิทยุของ กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 (ไทยรัฐ, 2553ข)</p>	<p>ตอบโต้ต่อเหตุการณ์สลายการชุมนุมปักหลักของ กลุ่มคนเสื่อแดงที่แยกราชประสงค์ นอกจากนี้ เกิด การบุกทำลาย ศาลากลางในจังหวัดขอนแก่น อุตรธานี อุบลราชธานี และมุกดาหาร ก่อนที่จะถูก ปราบปรามด้วยอาวุธปืนจากตำรวจ ทหาร และ กองอาสารักษาดินแดน (กตยา อาชวานิจกุล และ นีรนุช เนียมทรัพย์, 2555)</p>

4.2 ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มพรรคศิฬารักษ์กับกลุ่มประชาคมมอขอ ระหว่างปีพ.ศ. 2563 - 2564

กลุ่มพรรคศิฬารักษ์กับกลุ่มประชาคมมอขอ เป็นพันธมิตรขบวนการต่อสู้ทางการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งก่อตั้งขึ้นจากกลุ่มนักศึกษาซึ่งมีบทบาทจัดการชุมนุมประท้วงภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อต่อต้านรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ภายหลังเหตุการณ์วินิจฉัยยุบพรรคอนาคตใหม่ ก่อนที่จะพัฒนาไปสู่บทบาทนำการชุมนุมประท้วงบนท้องถนนในจังหวัดเชียงใหม่ นับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 เนื่องจากความตื่นตัวต่อประเด็นการสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหารผ่านรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560, การปราบปรามผู้เห็นต่างทางการเมืองอย่างกว้างขวางภายใต้รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และความตื่นตัวต่อประเด็นข้อเรียกร้องปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์จากนายอานนท์ นำภา กล่าวคือ

1) รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ถูกออกแบบให้ขาดความยืดหยุ่นกับประชาชนและปิดพื้นที่อำนาจรัฐต่อฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (สมาชิกกลุ่มประชาคมมอขอ, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2566) เช่น วุฒิสมาชิกจากการแต่งตั้ง 250 คน ร่วมลงคะแนนเลือกผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในระยะ 5 ปี นับตั้งแต่มีรัฐสภาชุดแรก และการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติระหว่างปีพ.ศ. 2561 - 2580 ซึ่งผูกมัดการกำหนดนโยบายการบริหารประเทศแก่รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง เป็นต้น (เจ้าหน้าที่ ไอลอร์, สัมภาษณ์, 29 สิงหาคม 2567)

2) การเยียวยาทางเศรษฐกิจในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด 19 ที่ไร้ประสิทธิภาพการปราบปรามผู้เห็นต่างทางการเมืองภายใต้กลไกของพ.ร.ก. ฉุกเฉิน ส่งผลให้ขบวนการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่ทั่วประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว (สมาชิกกลุ่มพรรคศิฬารักษ์ ที่ 1, สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2566)

3) ข้อเสนอปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ จากการปราศรัยของนายอานนท์ นำภา ซึ่งได้รับความเห็นชอบจนกระทั่งกลายเป็นหนึ่งในข้อเรียกร้องหลักของขบวนการต่อสู้ทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ (สมาชิกกลุ่มประชาคมมอขอ, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2566)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มพรรคศิฬารักษ์กับกลุ่มประชาคมมอขอ นั้น มียุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้อง ที่แตกต่างจากการชุมนุมประท้วงในอดีตต่อการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ซึ่งเน้นการปิดล้อมฝ่ายตรงข้ามและเข้าร่วมการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดง ดังนี้

ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมือง 1) มุ่งเน้นการชุมนุมประท้วงแบบแฟลชม็อบอย่างสันติวิธี เช่น การปราศรัยข้อเรียกร้อง และการยื่นหนังสือข้อเรียกร้องต่อผู้มีอำนาจ เป็นต้น เนื่องจากต้องการความชอบธรรมและแรงสนับสนุนจากประชาชนในการต่อสู้ทางการเมือง และปิดช่องไม่ให้รัฐมีข้ออ้างในการสลายการชุมนุมเพื่อความปลอดภัยของมวลชน ซึ่งเกิดจากการถอดบทเรียนเหตุการณ์สลายการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดง (สมาชิกกลุ่มพรรคอิศราภัยที่ 5, สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2567) ส่งผลให้มีการจัดตั้งกลุ่มรักษาความปลอดภัยเพื่อห้ามปรามมวลชนไม่ให้ปะทะต่อสู้ พร้อมทั้งเจรจาและเผื่อระวังเหตุการณ์สลายการชุมนุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ (สมาชิกกลุ่มพรรคอิศราภัยที่ 4, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2567)

2) เปิดพื้นที่ให้ศิลปินทางการเมืองและผู้ชุมนุมขึ้นเวทีปราศรัยแบบ Free Microphone อย่างอิสระเพื่อเสนอข้อเรียกร้องที่ต้องได้รับการแก้ไขทันที เช่น สิทธิแรงงาน, และการเยียวยาเศรษฐกิจและการจัดหาวัคซีนป้องกันโรคไวรัสโควิด 19 เป็นต้น เพื่อขยายแนวร่วมของขบวนการ (สมาชิกกลุ่มพรรคอิศราภัยที่ 3, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2567) (สมาชิกกลุ่มพรรคอิศราภัยที่ 6, สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2567)

3) มุ่งเน้นการจัดการชุมนุมประท้วงในพื้นที่สาธารณะที่มีความเสี่ยงต่ำในการถูกปราบปราม เช่น ลานประตูท่าแพ และพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งปลอดภัยต่อนักศึกษา เนื่องจากพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ไม่บังคับใช้ต่อการชุมนุมภายในสถานศึกษา เป็นต้น โดยหลีกเลี่ยงการชุมนุมขับไล่บุคคลสำคัญจากฝ่ายรัฐบาล (สมาชิกกลุ่มพรรคอิศราภัยที่ 2, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2567)

ประเด็นข้อเรียกร้อง 1) ยึดถือข้อเรียกร้องหลักจากเวทีชุมนุมในกรุงเทพมหานคร เพื่อแสดงถึงความเป็นเอกภาพในระดับประเทศ ได้แก่ ยุบสภา, ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม และปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ 2) การชุมนุมประท้วงเพื่อกดดันให้รัฐบาลยุติการสลายการชุมนุมประท้วงด้วยความรุนแรงในกรุงเทพมหานคร (3) รัฐบาลจัดหาวัคซีนป้องกันโรคไวรัสโควิด 19 ชนิด mRNA ที่มีประสิทธิภาพอย่างเร่งด่วนท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิดระลอก ที่ 3 ในช่วงไตรมาสที่ 3 - 4 ของปี พ.ศ. 2564 (สมาชิกกลุ่มพรรคอิศราภัยที่ 2, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2567)

ตารางที่ 2 ตัวอย่างยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มพรรควิหาร์และประชาคมมอชอ

รูปแบบการต่อสู้ทางการเมือง	ประเด็นข้อเรียกร้อง
<p><u>วันที่ 29 กรกฎาคม 2563</u></p> <p>กลุ่มพรรควิหาร์จัดการชุมนุมประท้วง ซึ่งเน้นปราศรัย โจมตีรัฐบาลและเรียกร้องประชาธิปไตยบริเวณลานประตูท่าแพ โดยมีผู้ชุมนุมกว่า 1,000 คน พร้อมเปิดพื้นที่การแสดงออกให้ศิลปินทางการเมือง และจัดกิจกรรมรื่นเริง เช่น กิจกรรม Cosplay และการแสดงดนตรีของวงสามัญชน (มติชน, 2563)</p>	<p>เรียกร้องให้พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี, ร่างรัฐธรรมนูญใหม่โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม และหยุดคุกคามประชาชน เนื่องจากการปราบปรามผู้เห็นต่างทางการเมืองอย่างกว้างขวางท่ามกลางการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด 19 (กรุณพร เชษฐพยัคฆ์ และ อัษฎาวุธ บุญฤทธิ์ศักดิ์, 2564)</p>
<p><u>วันที่ 9 สิงหาคม 2563</u></p> <p>กลุ่มพรรควิหาร์จัดกิจกรรมปราศรัยโดยนายอานนท์ น้าภา เป็นผู้ร่วมการปราศรัยพร้อมทั้งแจกหนังสือเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์กับสังคมไทย มีผู้เข้าร่วมประมาณ 1,000 คน นอกจากนี้ มีการเปิดพื้นที่ให้กลุ่ม iLaw ตั้งโต๊ะเพื่อเข้าชื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ (เดอะสแตนดาร์ด, 2563)</p>	<p>ข้อเรียกร้องการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างกว้างขวางจากการปราศรัยโดยนายอานนท์ น้าภา จากการชุมนุมเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2564 ที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย (เจ้าหน้าที่ ไอลอร์, สัมภาษณ์, 29 สิงหาคม 2567)</p>
<p><u>วันที่ 24 สิงหาคม 2563</u></p> <p>กลุ่มประชาคมมอชอ จัดเวทีปราศรัยภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อสนับสนุนการยกระดับข้อเรียกร้องหลักจากการชุมนุมที่กรุงเทพมหานครและเปิดเวทีให้มวลชนขึ้นปราศรัยบนเวที พร้อมทั้งการแสดงดนตรีโดยศิลปินแอมมี The Bottom Blues ซึ่งมีผู้ชุมนุมมากกว่า 2,000 คน (สปริงนิวส์, 2563)</p>	<p>สนับสนุนประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มแนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม ได้แก่ ยุบสภา ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งข้อเรียกร้องดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากเวทีการชุมนุมประท้วงทั่วประเทศ (สฤณี อาชวานันทกุล, 2564)</p>

รูปแบบการต่อสู้ทางการเมือง	ประเด็นข้อเรียกร้อง
<p><u>วันที่ 15 – 16 ตุลาคม 2563</u></p> <p>กลุ่มประชาคมมอขอเปลี่ยนไปจัดการชุมนุมประท้วงภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แทนที่ลานประตูท่าแพ เนื่องจากได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย ส่งผลให้ตำรวจปราบปรามยาก (อาจารย์มหาวิทยาลัย, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2567) โดยมีผู้เข้าร่วมชุมนุมกว่า 1,000 คน ผลัดกันปราศรัยโจมตีรัฐบาล พร้อมกับเรียกร้องให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ช่วยเหลือนักศึกษาที่ถูกจับกุมตัวจากเหตุการณ์สลายการชุมนุมประท้วงในกรุงเทพมหานคร (ณัฐนิชา แสนปัญญา, 2565)</p>	<p>เรียกร้องให้รัฐบาลการปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมจากเหตุการณ์สลายการชุมนุมที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเกิดขึ้นท่ามกลางบริบทการชุมนุมประท้วงในรูปแบบดาวกระจายทั่วประเทศ เพื่อตอบโต้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2563 และเรียกร้องให้ปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมจากการชุมนุมประท้วง (เจ้าหน้าที่ ไอลอร์, สัมภาษณ์, 29 สิงหาคม 2567)</p>
<p><u>วันที่ 17 พฤศจิกายน 2563</u></p> <p>กลุ่มพรรคivicar และกลุ่มประชาคมมอขอจัดกิจกรรมเดินขบวนนำมวลชน 200 คน ไปสถานีตำรวจภูธรเมืองเชียงใหม่เพื่อแจ้งความเอาผิดเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมฝูงชนที่สลายการชุมนุมภายนอกรัฐสภา (ศุภย์ทนายความ เพื่อสิทธิมนุษยชน, 2566)</p>	<p>เพื่อตอบโต้ต่อเหตุการณ์สลายการชุมนุมด้วยแก๊สน้ำตาบริเวณอาคารรัฐสภาต่อกลุ่มราษฎร ซึ่งชุมนุมเรียกร้องให้รัฐสภามีมติรับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนของกลุ่ม ilaw ที่มีผู้เข้าชื่อกว่า 100,000 คน (กรุณพร เชษฐพยัคฆ์ และอชฎาฐ บัญญัติศักดิ์, 2564)</p>
<p><u>วันที่ 15 สิงหาคม 2564</u></p> <p>การชุมนุมประท้วง Car Mob จัดโดยกลุ่มพรรคivicar กลุ่มประชาคมมอขอ และกลุ่มลำพูนปลดแอก นำมวลชนจากเชียงใหม่และลำพูนกว่า 500 คน ไปกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 เพื่อเรียกร้องให้ตำรวจยืนเคียงข้างประชาชนเนื่องจากเหตุการณ์สลายการชุมนุมใน</p>	<p>1. กลุ่มพรรคivicar กับกลุ่มประชาคมมอขอ ขยายพันธมิตรขบวนการต่อสู้ทางการเมือง เช่น กลุ่มลำพูนปลดแอก และกลุ่มพลเมืองเสมอภาค เป็นต้น ซึ่งกระตุ้นให้การชุมนุมประท้วงขยายตัว เพื่อกดดันให้ยุติการสลายการชุมนุมด้วยความรุนแรงในกรุงเทพมหานคร</p>

รูปแบบการต่อสู้ทางการเมือง	ประเด็นข้อเรียกร้อง
<p>กรุงเทพมหานคร ก่อนที่ไปจัดกิจกรรมแสดงดนตรีสดโดยศิลปินอิสระที่ลานประตูท่าแพ (ประชาไท, 2564)</p> <p>วันที่ 29 สิงหาคม 2564</p> <p>การชุมนุมประท้วง Car Mob โดยกลุ่มคนเมือง Movement กลุ่มพรรคคิวอาร์ กลุ่มประชาคมมอชอ และกลุ่มพลเมืองเสมอกัน โดยมีผู้ชุมนุมกว่า 1,000 คน เคลื่อนขบวนไปยังศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการยื่นหนังสือข้อเรียกร้องผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดไปยังรัฐบาลให้ยุบสภาโดยไม่มีเงื่อนไขและจัดหาวัคซีนป้องกันไวรัสโควิดที่มีประสิทธิภาพ (เนชั่นทีวี, 2564)</p>	<p>ซึ่งผู้ชุมนุมยกระดับโดยการตอบโต้ตำรวจควบคุมฝูงชนด้วยสิ่งเทียมอาวุธ เนื่องจากถูกยิงกระสุนยางในระดับศีรษะ และการแก๊สน้ำตาและกระบอง เป็นต้น (ไอลอร์, 2564)</p> <p>2. เรียกร้องให้รัฐบาลหยุดเพิกเฉยต่อการเยียวยาผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อประชาชนและการนำเข้าวัคซีนป้องกันไวรัสโควิดที่มีประสิทธิภาพ (สมาชิกกลุ่มประชาคมมอชอ, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2566)</p>

ก่อนที่ผู้วิจัยจะพบว่า ในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2564 การชุมนุมประท้วงเข้าสู่กระแส “ชาลง” เนื่องจากขบวนการเคลื่อนไหวเรียกร้องประชาธิปไตยมุ่งเน้นรณรงค์การต่อสู้ในเวทีเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 14 พฤษภาคม 2566 ส่งผลให้การชุมนุมประท้วงทั่วประเทศได้ยุติลง (วิศรุต โชครุ่งเรือง และพลกฤต นฤพันธ์, 2567)

4.3 การเปรียบเทียบยุทธวิธีในการต่อสู้ทางการเมือง และประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรคคิวอาร์กับกลุ่มประชาคม

ผู้วิจัยสามารถศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลให้ยุทธวิธีในการต่อสู้ทางการเมือง และประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรคคิวอาร์กับกลุ่มประชาคม นั้นมีความแตกต่างกันผ่านการวิเคราะห์ด้วยแนวคิดโครงสร้างโอกาสทางการเมือง กล่าวคือ

1) ความเปิดกว้างของบริบททางการเมืองเชิงสถาบัน กล่าวคือ ความเปิดกว้างในพื้นที่อำนาจรัฐ ภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ซึ่งสะท้อนผ่านชัยชนะในการเลือกตั้งทั่วไปของพรรคพลังประชาชน ส่งผลให้กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบดั้งเดิม โดยใช้อัตลักษณ์ร่วมในฐานะเครือข่ายกลุ่มคนเสื้อแดง ซึ่งมีความยึดโยงกับผลประโยชน์ของ

ชั่วคราวเมืองทักษิณ - พรรคไทยรักไทย โดยมุ่งเน้นข้อเรียกร้องเฉพาะประเด็นการบีบคั้นให้รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ซึ่งถูกมองว่าขาดความชอบธรรมในอำนาจรัฐ ดำเนินการยุบสภาและจัดการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ เนื่องจากกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 มีความมั่นใจว่าพรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นพรรคที่สืบทอดเจตนารมณ์จะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง

ในขณะที่การปิดกั้นพื้นที่อำนาจรัฐภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560, การปราบปรามผู้เห็นต่างทางการเมืองผ่านกลไกของ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน, การเยียวยาทางเศรษฐกิจที่ไร้ประสิทธิภาพ และความตื่นตัวต่อประเด็นข้อเรียกร้องปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์จากการปราศรัยของนายอานนท์ นำภา ส่งผลให้กลุ่มพรรควิหารักกับกลุ่มประชาคมมอชอ เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ที่ใช้อัตลักษณ์ความเป็นขบวนการเรียกร้องประชาธิปไตยของคนรุ่นใหม่ และมุ่งเน้นประเด็นข้อเรียกร้องเชิงปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองคือ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี, ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ รวมถึงข้อเรียกร้องจากภาคประชาสังคมที่หลากหลายและต้องได้รับการแก้ไขในทันที เช่น สิทธิการประกันตัวของผู้ถูกจับกุมจากการชุมนุมประท้วง และการจัดหาวัคซีนป้องกันไวรัสโควิดชนิด mRNA เป็นต้น

2) **บริบททางการเมืองนอกสถาบัน** กล่าวคือ กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 มุ่งเน้นการปิดล้อมฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง ซึ่งนำไปสู่การปะทะต่อสู้กันในจังหวัดเชียงใหม่ คู่ขนานกับการระดมมวลชนจากจังหวัดเชียงใหม่ไปเข้าร่วมการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานคร ระหว่าง เนื่องจาก ปัจจัยที่หนึ่ง อุปนิสัยส่วนบุคคลของแกนนำกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ซึ่งนิยมรูปแบบการต่อสู้ทางการเมืองในแนวทางการเผชิญหน้า และปัจจัยที่สอง การได้รับเงินสนับสนุนจากการชนชั้นนำทางการเมืองอย่างแกนนำพรรคเพื่อไทยและกลุ่มคนเสื้อแดงในการระดมมวลชนจากจังหวัดเชียงใหม่ไปเข้าร่วมการชุมนุมปักหลักในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแนวทางการต่อสู้ทางการเมืองที่ประสบความสำเร็จในการโค่นล้มรัฐบาลที่ยึดโยงกับอำนาจของกองทัพจากเหตุการณ์ 14 ตุลา 2516 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535

ในขณะที่กลุ่มพรรควิหารักกับกลุ่มประชาคมมอชอ มุ่งเน้นการชุมนุมประท้วงแบบแฟลชม็อบอย่างสันติวิธีตามแนวความคิดต่อต้านอย่างไม่ใช่ความรุนแรง เนื่องจาก ปัจจัยที่หนึ่ง การถอยบทรเรียนจากเหตุการณ์สลายการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการชุมนุมปักหลักสร้างความเหนื่อยล้าและเสี่ยงต่อการปะทะต่อสู้กับเจ้าหน้าที่รัฐและนำไปสู่ถูกล้อมปราบปราม ในขณะที่แฟลชม็อบอย่างสันติวิธีสามารถสลายตัวได้รวดเร็ว ไม่มีแกนนำที่ชัดเจน

และรัฐไม่มีประสบการณ์ในการรับมือ ปัจจัยที่สอง เนื่องจากกลุ่มพรรควิหาร์กับกลุ่มประชาคมมอขอ ต้องพึ่งพิงแรงสนับสนุนจากภาคประชาชนทั้งในด้านจำนวนมวลชน และเงินทุนซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด จึงสร้างความชอบธรรมผ่านการชุมนุมประท้วงแบบแฟลชม็อบอย่างสันติวิธีเพื่อปิดช่องไม่ให้รัฐมีข้ออ้างในการสลายการชุมนุม ส่งผลให้ไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมชุมนุมปักหลักระยะยาว หรือการระดมมวลชนไปชุมนุมประท้วงที่กรุงเทพมหานครซึ่งมีลักษณะแฟลชม็อบเช่นกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรควิหาร์กับประชาคมมอขอ

กลุ่มรักเชียงใหม่ 51	พรรควิหาร์และประชาคมมอขอ
1. รูปแบบของอัตลักษณ์ร่วม	
ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบดั้งเดิม ซึ่งยึดโยงกับผลประโยชน์ของข้าราชการเมืองทักษิณ - พรรคไทยรักไทย ผ่านการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายกลุ่มคนเสื้อแดง โดยอ้างความชอบธรรมในอำนาจรัฐจากชัยชนะในการเลือกตั้ง	ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ ซึ่งขับเคลื่อนในภาคประชาสังคม โดยใช้อัตลักษณ์ร่วมในฐานะขบวนการเรียกร้องประชาธิปไตยของกลุ่มคนรุ่นใหม่
2. ประเด็นข้อเรียกร้อง	
ปกป้องรัฐบาลพรรคพลังประชาชน และบีบคั้นรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ให้ยุบสภาในทันทีเนื่องจาก 1. การชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อเหลืองในกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ.2551 ด้วยความรุนแรงเพื่อโค่นล้มรัฐบาลพรรคพลังประชาชน 2. รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ขาดความชอบธรรมเนื่องจากการแปรพักตร์ของอดีตสมาชิกสภาผู้แทน	ข้อเรียกร้องหลักจากการชุมนุมประท้วงในกรุงเทพมหานคร และประเด็นข้อเรียกร้องจากภาคประชาสังคมที่หลากหลาย และต้องได้รับการแก้ไขทันที เนื่องจาก 1. รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ซึ่งเอื้อต่อการสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหาร และปิดกั้นพื้นที่อำนาจรัฐต่อฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง

กลุ่มรักเชียงใหม่ 51	พรรควิหาร์และประชาคมมอขอ
<p>ราษฎรจากอดีตรัฐบาลพรรคพลังประชาชน แลกกับตำแหน่งรัฐมนตรีในกระทรวงที่มีงบประมาณสูง</p> <p>3. มีความมั่นใจว่าพรรคเพื่อไทยสามารถได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งทั่วไปภายใต้กติกาการเลือกตั้งในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 เช่นเดียวกับพรรคพลังประชาชน</p>	<p>2. การปราบปรามผู้เห็นต่างทางการเมืองผ่านกลไกของ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน และการเยียวยาทางเศรษฐกิจที่ไร้ประสิทธิภาพ</p> <p>3. ความตื่นตัวต่อข้อเรียกร้องปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ในการปราศรัยของนายอานนท์ นำภา</p>
3. รูปแบบการต่อสู้ทางการเมือง	
<p>ชุมนุมปิดล้อมฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองซึ่งนำไปสู่การปะทะต่อสู้กัน และระดมมวลชนไปร่วมชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดง เนื่องจาก</p> <p>1. อุปนิสัยของแกนนำที่นิยมแนวทางการเผชิญหน้ากับฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง</p> <p>2. ความต้องการสร้างแรงบีบคั้นให้รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ยุบสภา และตอบโต้เหตุการณ์สลายการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงที่กรุงเทพมหานคร</p> <p>3. ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากแกนนำกลุ่มคนเสื้อแดงและพรรคเพื่อไทย ในการร่วมระดมมวลชนจากจังหวัดเชียงใหม่ไปร่วมการชุมนุมปักหลักในกรุงเทพมหานคร</p> <p>4. ความสำเร็จจากการชุมนุมปักหลักในเหตุการณ์ 14 ตุลา 2516 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535</p>	<p>การชุมนุมแบบแฟลชม็อบอย่างสันติวิธี เนื่องจาก</p> <p>1. อุปนิสัยของแกนนำที่ยึดมั่นสันติวิธีเพราะต้องการสร้างความชอบธรรมและแรงสนับสนุนจากภาคประชาชน</p> <p>2. การถอดบทเรียนที่ได้จากเหตุการณ์สลายการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในปี พ.ศ. 2552 และ 2553</p> <p>3. ข้อจำกัดด้านทุน เนื่องจากพึ่งพาการบริจาคจากผู้เข้าร่วมชุมนุมจึงไม่เอื้อต่อการชุมนุมปักหลักระยะยาว</p> <p>4. การชุมนุมประท้วงในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดเน้นชุมนุมประท้วงแบบแฟลชม็อบที่สามารถรวมตัวและสลายตัวอย่างรวดเร็ว</p>

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการศึกษาที่ได้นำเสนอมาข้างต้น นั้น ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังกล่าวตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

5.1 ยุทธวิธีในการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรคพิหารกับกลุ่มประชาคมมอซอ มีความแตกต่างกันเนื่องจากปัจจัยด้านโครงสร้างโอกาสทางการเมือง กล่าวคือ 1) ระดับความเปิดกว้างในพื้นที่อำนาจรัฐต่อฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองของคณะรัฐประหารภายใต้บริบทการเมืองเชิงสถาบันระหว่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 กับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 และความตื่นตัวของประเด็นข้อเรียกร้องปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์จากการปราศรัยของนายอานนท์ นำภา ส่งผลให้ประเด็นข้อเรียกร้องมีความแตกต่างกัน 2) ปัจจัยด้านอุปนิสัยส่วนบุคคลของแกนนำขบวนการต่อสู้ทางการเมือง การสนับสนุนด้านเงินทุนจากชนชั้นนำทางการเมือง และประสบการณ์ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวจากการชุมนุมประท้วงในอดีต ส่งผลให้ยุทธวิธีในการต่อสู้ทางการเมืองมีความแตกต่างกัน

5.2 สาเหตุที่ส่งผลให้กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 และกลุ่มพรรคพิหารกับกลุ่มประชาคมมอซอ ใช้ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องที่แตกต่างกันได้แก่

5.2.1 กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 มองเห็นถึงโอกาสในการผลักดันให้พรรคเพื่อไทยสามารถชนะการเลือกตั้งทั่วไปภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ได้เช่นเดียวกับพรรคพลังประชาชน ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้ประเด็นข้อเรียกร้องมุ่งเน้นไปยังการบีบคั้นให้รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ยุบสภาเพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ ในขณะที่กลุ่มพรรคพิหารกับกลุ่มประชาคมมอซอเผชิญกับโครงสร้างทางการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ซึ่งเกื้อหนุนการสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหารนำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และปิดกั้นการเข้าถึงพื้นที่อำนาจรัฐอย่างเท่าเทียมต่อพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม ส่งผลให้เกิดข้อเรียกร้องในเชิงปฏิรูปการเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตย ผ่านการร่างรัฐธรรมนูญใหม่หรือแก้ไขโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์

5.2.2 อุปนิสัยส่วนบุคคลของแกนนำกลุ่มรักเชียงใหม่ 51 ที่นิยมแนวทางการปิดล้อมฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง และการสนับสนุนเงินทุนจากแกนนำพรรคเพื่อไทยและกลุ่มคนเสื้อแดงในการระดมมวลชนไปเข้าร่วมการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานคร ประกอบกับบทเรียนความสำเร็จจากการชุมนุมปักหลักในกรุงเทพมหานครอย่างเหตุการณ์ลูกฮือ 14 ตุลา 2516 และพฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 ส่งผลให้กลุ่มรักเชียงใหม่ 51

ใช้ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองในรูปแบบการชุมนุมประท้วงปิดล้อมฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ และการระดมมวลชนจากจังหวัดเชียงใหม่ไปเข้าร่วมการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานคร

ในขณะเดียวกัน แกนนำกลุ่มพรรคพิหาร์กับกลุ่มประชาคมขอใช้ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองในรูปแบบแฟลชม็อบอย่างสันติวิธี เนื่องจากอุปนิสัยของแกนนำกลุ่มที่ยึดมั่นในยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมืองแบบสันติวิธี, ข้อจำกัดด้านทุนซึ่งไม่เอื้อต่อการชุมนุมปักหลักระยะยาว และการถอดบทเรียนจากเหตุการณ์สลายการชุมนุมปักหลักของกลุ่มคนเสื้อแดงในกรุงเทพมหานคร

ข้อค้นพบดังกล่าว สอดคล้องกับงานศึกษาของกนกรัตน์ เลิศชูสกุล (2564) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการการชุมนุมประท้วงในประเทศไทยภายหลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 ซึ่งขบวนการต่อสู้เรียกร้องทางการเมืองทั้งสมัชชาคนจน, กลุ่มคนเสื้อเหลือง และกลุ่มคนเสื้อแดง ล้วนแต่มุ่งเน้นการชุมนุมประท้วงที่เน้นสร้างแรงกดดันต่อรัฐบาลผ่านการรวมศูนย์ชุมนุมปักหลักยึดถือ, มีการแบ่งบทบาทระหว่างแกนนำกับผู้เข้าร่วมชุมนุม และเน้นยึดกุมสถานที่สำคัญทางราชการหรือเศรษฐกิจก่อนที่จะเปลี่ยนไปสู่การชุมนุมไร้รูปแบบ (Freeform movement) ของกลุ่มคนรุ่นใหม่ในปีพ.ศ. 2563 ซึ่งเน้นชุมนุมประท้วงแบบมาเร็วไปเร็ว โดยการกระจายตัวของสถานที่จัดการชุมนุม ยากต่อการคาดเดาสถานที่และรายชื่อผู้จัดการชุมนุมประท้วง โดยเป็นการปรับตัวเพื่อความปลอดภัยและหลบเลี่ยงการถูกปราบปรามจากเจ้าหน้าที่รัฐเหมือนเหตุการณ์การชุมนุมปักหลักในอดีต

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

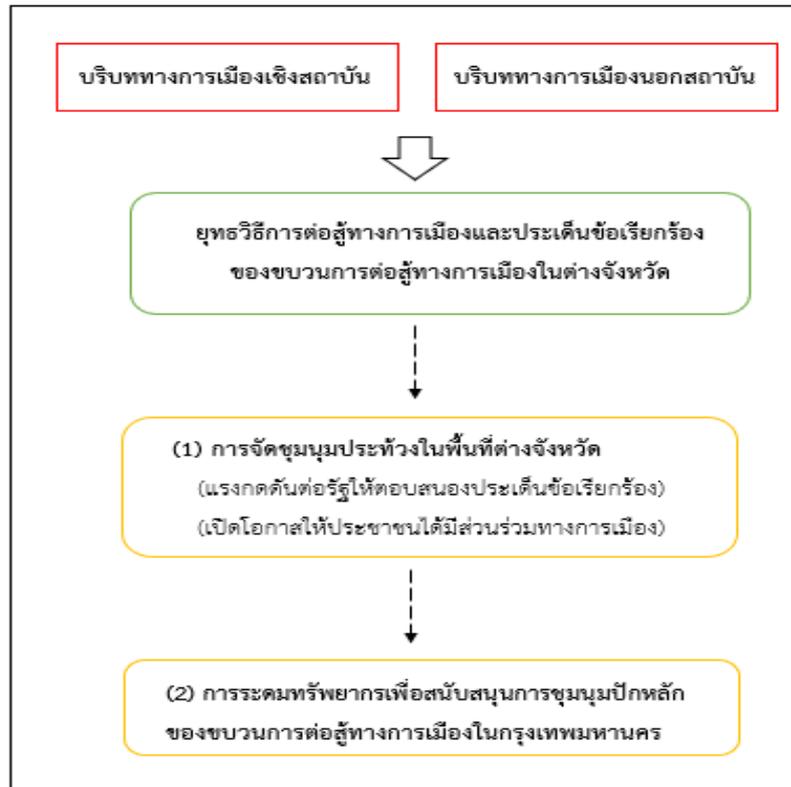
6.1 บทบาทของขบวนการต่อสู้ทางการเมืองในพื้นที่ต่างจังหวัด ที่มีต่อการสนับสนุนการต่อสู้ทางการเมืองในประเด็นข้อเรียกร้องระดับประเทศ สามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบได้แก่ 1) บทบาทผู้จัดการชุมนุมประท้วงในพื้นที่ต่างจังหวัด ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างแรงกดดันต่อรัฐให้ตอบสนองประเด็นข้อเรียกร้อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ต่างจังหวัดได้มีส่วนร่วมทางการเมือง 2) บทบาทการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการชุมนุมปักหลักของขบวนการต่อสู้ทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร

6.2 ยุทธวิธีการต่อสู้ทางการเมือง เกิดขึ้นจากบริบททางการเมืองนอกสถาบัน ได้แก่ ปัจจัยด้านอุปนิสัยส่วนบุคคลของแกนนำขบวนการต่อสู้ทางการเมือง, การสนับสนุนด้านเงินทุน

จากชนชั้นนำทางการเมือง และประสบการณ์ความสำเร็จหรือความล้มเหลวจากการชุมนุมประท้วงในอดีต

6.3 ความเปิดกว้างของบริบททางการเมืองเชิงสถาบันโดยเฉพาะโครงสร้างทางการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญ ส่งผลต่อรูปแบบประเด็นข้อเรียกร้องทางการเมืองที่มีความแตกต่างกัน

ภาพที่ 1. บทบาทของขบวนการต่อสู้ทางการเมืองในพื้นที่ต่างจังหวัด ในการสนับสนุนการต่อสู้ทางการเมืองในประเด็นข้อเรียกร้องระดับประเทศ

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ขบวนการต่อสู้ทางการเมือง ควรได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้รัฐดำเนินการปราบปรามอย่างไม่ชอบธรรมโดยอาศัยกลไกทางกฎหมาย เช่น ควรแก้ไขให้ฝ่ายนิติบัญญัติและตุลาการ มีบทบาทในการตรวจสอบและคานอำนาจต่อฝ่ายบริหารมากยิ่งขึ้น

ในประเด็นการประกาศ หรือขยายระยะเวลาบังคับใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน เนื่องจากถูกนำไปเป็นกลไกในการปราบปรามการชุมนุมประท้วง เป็นต้น

7.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ขบวนการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่ในพื้นที่ต่างจังหวัดและกรุงเทพมหานครควรกระชับความสัมพันธ์ในเชิงเครือข่ายให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพและขีดความสามารถในการเรียกร้องหรือตรวจสอบรัฐในด้านการบริหารนโยบายสาธารณะ เช่น การจัดตั้งองค์กรกลางโดยมีตัวแทนของขบวนการต่อสู้ทางการเมืองในแต่ละพื้นที่ เข้าร่วมการกำหนดยุทธวิธีในการต่อสู้ทางการเมืองและประเด็นข้อเรียกร้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การจัดตั้งองค์กรกลางในการระดมทรัพยากรในการต่อสู้ทางการเมืองร่วมกัน และบริหารจัดการสรรอย่างเหมาะสม เป็นต้น

7.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาเปรียบเทียบการต่อสู้ทางการเมืองนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาปัจจัยทางด้านบริบทสภาพแวดล้อมทางการเมือง ซึ่งส่งผลให้พัฒนาการของขบวนการต่อสู้ทางการเมืองในไทยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการต่อสู้ทางการเมือง เช่น ประเด็นข้อเรียกร้อง ลักษณะการต่อสู้ทางการเมือง อัตลักษณ์ร่วมของขบวนการ เป็นต้น ไปตามบริบททางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ เลิศชูสกุล. (2564). *สงครามเย็น (ใน) ระหว่าง โบริชชาว*. กรุงเทพฯ : มติชน
- กรุณพร เชษฐพยัคฆ์, และ อัญญาวุธ บุญฤทธิ์ศักดิ์. (2564). *#WhatsHappeningInThailand และแล้วความหวังก็ปรากฏ*. กรุงเทพฯ: แชลมอนบุ๊กส์
- คมชัดลึก. (2552ก , 26 มกราคม). มช.แจ้งความจับอีก “เสื้อแดง” ทำลายทรัพย์สิน. *คมชัดลึก*. สืบค้นจาก <https://www.komchadluek.net/news/1589>
- คมชัดลึก. (2552ข, 17 กรกฎาคม). สลายมือบเสื้อแดงหลังฮือล้อม สภ.ภูพิงค์. *คมชัดลึก*. สืบค้นจาก <https://www.komchadluek.net/news/20811>
- ณัฐนิชา แสนปัญญา. (2565). *การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2563 - 2564* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- เดอะสแตนดาร์ด. (2563, 10 สิงหาคม). นายอานนท์ปรากฏตัวแฟลชม็อบเชียงใหม่หลังได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว. เดอะสแตนดาร์ด. สืบค้นจาก <https://thestandard.co/no-more-pizza-flash-mob/>
- ธงชัย วินิจจะกุล. (2563). ประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์อยู่เหนือการเมือง. กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน
- ชัยวัฒน์ ทรัพย์เจริญพานิช. (2565). การเมืองไทยร่วมสมัย พ.ศ.2540-2563 : พัฒนาการทางการเมือง ความขัดแย้ง และประชาธิปไตยไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไทยรัฐ. (2553ก, 4 กุมภาพันธ์). กลุ่มรักเชียงใหม่ชุมนุมไล่"สมคิด"เทศน์มหาวิบาก. ไทยรัฐ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/local/north/62678>
- ไทยรัฐ. (2553ข, 20 พฤษภาคม). รวบสองแถว เผาบ้านพักปลัดจังหวัดเชียงใหม่. ไทยรัฐ. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2565, จาก <https://www.thairath.co.th/news/local/north/85087>
- ประชาไท. (2551, 26 พฤศจิกายน). รักเชียงใหม่ 51 ปะทะเตี๊อดเจ็บ 2 ฝ่าย พ่อแกนนำทหารเสื้อพระราชาดับ. ประชาไทย. สืบค้นจาก <https://prachatai.com/journal/2008/11/19102>
- ประชาไท. (2564, 16 สิงหาคม). 'เชียงใหม่-ลำพูน' จัด "ล้านนาต้านคักดินาทัวร์" ไป Car Park จั๊ ตรีอยู่ข้างประชาชน. ประชาไทย. สืบค้นจาก <https://prachatai.com/journal/2021/08/94492>
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (บรรณาธิการ). (2556). เมื่อพวกเขาได้กลายเป็น "เสื้อแดง": การเมืองมวลชนร่วมสมัย ใน BECOMING RED / กำเนิดและพัฒนาการเสื้อแดงในเชียงใหม่ (33-63). เชียงใหม่: ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มติชน. (2563, 29 กรกฎาคม). นักศึกษา มช.จัดม็อบไล่บิ๊กตุ๋ พร้อมม็อบเครื่องตี้มชูกำลังยึดห้องดำเนินงาน ป้องกันถูกดำเนินคดี. มติชน. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/politics/news_2285670
- วิศรุต โชครุ่งเรือง และพลกฤต นฤพันธ์วาทย์. (2567). สู่เสรีภาพ: การต่อสู้ของ "คนเดือนตุลาฯ" ถึง "คนรุ่นใหม่". กรุงเทพฯ : สำนักนิสิตสามย่าน.
- ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน. (2566). เกือบสามปี อัยการสั่งฟ้องคดี พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ 3 แกนนำนักศึกษา มช. เดินขบวนเรียกร้อง ตร.สลายชุมนุมมิชอบ ตั้งแต่ปลายปี 63. สืบค้นจาก <https://tlhr2014.com/archives/58038>
- สฤณี อาชวานันทกุล. (2564). ระบอบหลวงตา. กรุงเทพฯ : มติชน.

- สุเทพ เทือกสุบรรณ. (2556). *The Power of Change กำนันสุเทพ เทือกสุบรรณ*. กรุงเทพฯ : ลิปส์พับลิชชิง.
- อุเชนทร์ เชียงเสน. (2554). กำเนิดเสื้อแดงในฐานะขบวนการโต้กลับ. *วารสารฟ้าเดียวกัน*, 9(3), 123 – 154.
- เอกพลณัฐ ญัฐพัชรัตน์. (2556). *ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐ ขบวนการและขบวนการโต้กลับ: กรณีศึกษาการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง ตั้งแต่ปี 2549-2553* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/42757>
- เนชั่นทีวี. (2564, 29 สิงหาคม). คาร์ม็อบเชียงใหม่เดือด ปาสี-ชกตำรวจ. *เนชั่นทีวี*. สืบค้นจาก <https://www.nationtv.tv/news/378836414>
- สปริงนิวส์. (2563, 25 กรกฎาคม). นักศึกษา มช. กว่า 2,000 คน ชุมนุมในรั้วมหาวิทยาลัยชู 3 นิ้ว #มอชองัดข้อเผด็จการ. *สปริงนิวส์*. สืบค้นจาก <https://www.springnews.co.th/news/702641>
- ไอลอร์. (2564). กสม.ชี้รัฐปราบปรามละเมิดสิทธิผู้ชุมนุม ใช้อาวุธขัดหลักสากล. สืบค้นจาก <https://www.ilaw.or.th/articles/9990>
- Edward, G. (2014). *Social Movement and Protest*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hall, S. (Ed.) (1997). *Representation: cultural representations and signifying practices*. London: Sage Publications & Open University.
- Sharp, G. (1994). *From Dictatorship to Democracy, A Conceptual Framework for Liberation*. Boston, MA: Albert Einstein Institution.
- Snow, D., & Soule, S. (2010). *A primer on social movements*. New York, NY: W.W. Norton & Company.
- Scott, A. (1990). *Ideology and the New Social Movements*. London: Unwin Hyman.
- Tarrow, S. (1998). *Power in movement*. Cambridge: Cambridge University Press.